

Forslag

til

Lov om ændring af universitetsloven, lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, lov om maritime uddannelser og lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet

(Ophævelse af det centrale krav om tilmelding til fag og prøver, mulighed for løbende studieaktivitetskrav og bedre mulighed for faglig supplerings for ansøgere til kandidatuddannelser m.v.)

§ 1

I universitetsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 261 af 18. marts 2015, foretages følgende ændringer:

1. I § 5, stk. 1, indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:
»3) Supplerende uddannelsesaktivitet med henblik på at opfylde adgangskrav på kandidatuddannelse.«
2. § 5, stk. 3, ophæves.
3. § 5 a ophæves.
4. I § 8, stk. 1, ændres »jf. § 5 a« til: »jf. § 5, stk. 1, nr. 3«.
5. I § 8, stk. 1, indsættes efter 1. pkt.: »Ministeren kan herunder fastsætte nærmere regler om særlig anvendelse af karakterkrav.«
6. I § 8 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:
»Stk. 2. Ministeren fastsætter regler om universitetets pligt til at fastsætte interne regler om tilmelding og framelding af studerende til uddannelsens fag og prøver ved de enkelte bachelor- og kandidatuddannelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, herunder eventuelle krav til studieaktivitet. Ministeren fastsætter desuden regler om tilmelding af bachelorstuderende til fag og prøver på kandidatuddannelse.«
7. § 8, stk. 3, ophæves.
Stk. 2 bliver herefter stk. 3.
8. I § 19, stk. 1, udgår »og 4«.
9. I § 19, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Ved uddannelser, hvor ministeren har fastlagt maksimumsrammer for tilgangen til uddannelsen, jf. § 4, stk. 5, fastsættes tilskuddet i overensstemmelse hermed.«

10. § 19, stk. 3, ophæves.

Stk. 4-11 bliver herefter stk. 3-10.

11. § 19, stk. 8, der bliver stk. 7, affattes således:

»Stk. 7. Ministeren fastsætter regler om, hvilke studerende der kan udløse tilskud efter stk. 1 og for opgørelse af antal årsstuderende, herunder at tilskuddet kan reduceres ved optag ud over en fastlagt maksimumsramme for tilgangen til uddannelsen, eller hvis uddannelsesaktiviteten i betydeligt omfang overskrider, hvad maksimumsrammen tilsiger.«

12. I § 19, stk. 11, der bliver stk. 10, ændres »efter stk. 10« til: »efter stk. 9«.

13. I § 19, stk. 12, der bliver stk. 11, ændres »stk. 4« til: »stk. 3«.

14. I § 26, stk. 1, udgår »§ 26 a, og«.

15. I § 26, stk. 2, ændres »§ 19, stk. 1, 8 og 10« til: »§ 19, stk. 1, 7 og 9«.

16. § 26, stk. 3, ophæves.

Stk. 4-10 bliver herefter stk. 3-9.

17. I § 26, stk. 7, der bliver stk. 6, ændres »stk. 1-6« til: »stk. 1-5«, »stk. 1 og 6« ændres til: »stk. 1 og 5«, og »§ 19, stk. 10« ændres til: »§ 19, stk. 9«.

18. I § 26, stk. 10, der bliver stk. 9, ændres »stk. 7« til: »stk. 6«.

19. § 26 a ophæves.

§ 2

I lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1147 af 23. oktober 2014, foretages følgende ændring:

1. I § 22, stk. 1, nr. 4, udgår »tilmelding til og afmelding fra prøver,«.

§ 3

I lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, jf. lovbekendtgørelse nr. 59 af 26. januar 2015, foretages følgende ændring:

1. I § 10 stk. 1, nr. 1, indsættes efter »tilmelding af studerende til uddannelseselementer«: », krav til studieaktivitet«.

§ 4

I lov om maritime uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 660 16. maj 2015, foretages følgende ændring:

1. I § 12, stk. 1, nr. 4, udgår »tilmelding til og afmelding fra prøver,«.

§ 5

I lov nr. 1362 af 16. december 2014 om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet foretages følgende ændringer:

1. § 12, stk. 1, nr. 1, affattes således:

»1) uddannelsernes niveau, indhold og varighed, herunder om en institutions pligt til at fastsætte interne regler om tilmelding og framelding af studerende til uddannelsens fag og prøver ved de enkelte uddannelser, herunder eventuelle krav til studieaktivitet«.

2. § 12, stk. 1, nr. 2, ophæves.

Nr. 3-10 bliver herefter nr. 2-9.

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2016, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 1-4, 8, 10 og 12-19, træder i kraft den 1. september 2016 og har virkning for studerende, der optages på en kandidatuddannelse den 1. februar 2017 eller senere.

Stk. 3. De hidtidige regler, som er fastsat i medfør af universitetslovens § 8, stk. 3, og som ophæves ved denne lovs § 1, nr. 7, finder fortsat anvendelse, indtil universitetet har fastsat interne regler i medfør af universitetslovens § 8, stk. 2, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6. Inden for den ramme ministeren fastsætter i medfør af universitetslovens § 8, stk. 2, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6, skal universitetet have fastsat interne regler, der senest får virkning fra den 1. september 2017.

Stk. 4. De hidtidige regler, som er fastsat i medfør af lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, jf. § 12, stk. 1, nr. 1-2, og som henholdsvis ændres og ophæves ved denne lovs § 5, finder fortsat anvendelse, indtil de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet har fastsat interne regler i medfør af lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, jf. § 12, stk. 1, nr. 1, som affattet ved denne lovs § 5, nr. 1. Inden for den ramme ministeren fastsætter i medfør af lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, jf. § 12, stk. 1, nr. 1, som affattet ved denne lovs § 5, nr. 1, skal institutionerne have fastsat interne regler, der senest får virkning fra den 1. september 2017.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund og formål
3. Lovforslagets indhold
 - 3.1. Universitetsloven
 - 3.1.1. Ophævelse af det centrale krav om tilmelding til fag og prøver (60 ECTS-point pr. studieår)
 - 3.1.1.1. Gældende ret
 - 3.1.1.2. Den foreslåede ordning
 - 3.1.2. Mulighed for løbende studieaktivitetskrav
 - 3.1.2.1. Gældende ret
 - 3.1.2.2. Den foreslåede ordning
 - 3.1.3. Bedre mulighed for faglig supplering for ansøgere til kandidatuddannelser
 - 3.1.3.1. Gældende ret
 - 3.1.3.2. Den foreslåede ordning
 - 3.1.4. Særlig anvendelse af karakterkrav
 - 3.1.4.1. Gældende ret
 - 3.1.4.2. Den foreslåede ordning
 - 3.1.5. Udbetaling af tilskud i overensstemmelse med dimensionering
 - 3.1.5.1. Gældende ret
 - 3.1.5.2. Den foreslåede ordning
 - 3.2. Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser
 - 3.2.1. Mulighed for framelding til prøver
 - 3.2.1.1. Gældende ret
 - 3.2.1.2. Den foreslåede ordning
 - 3.3. Lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner
 - 3.3.1. Mulighed for løbende studieaktivitetskrav
 - 3.3.1.1. Gældende ret
 - 3.3.1.2. Den foreslåede ordning
 - 3.4. Lov om maritime uddannelser
 - 3.4.1. Mulighed for framelding til prøver
 - 3.4.1.1. Gældende ret
 - 3.4.1.2. Den foreslåede ordning
 - 3.5. Lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet
 - 3.5.1. Ophævelse af det centrale krav om tilmelding til fag og prøver (60 ECTS-point pr. studieår)
 - 3.5.1.1. Gældende ret
 - 3.5.1.2. Den foreslåede ordning
 - 3.5.2. Mulighed for løbende studieaktivitetskrav
 - 3.5.2.1. Gældende ret
 - 3.5.2.2. Den foreslåede ordning

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Høring
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

I 2013 blev der indført en reform af SU-systemet og af rammerne for studie gennemførelse på de videregående uddannelser, fordi de unge i Danmark bliver relativt sent færdige med deres uddannelser og kommer sent ud på arbejdsmarkedet. Med den del af reformen, som vedrører rammerne for aktiv studie gennemførelse, er der blevet stillet øgede krav til både de studerende og uddannelsesinstitutionerne. Reformen fra 2013 skal medvirke til at sikre en aktiv studiekultur, og institutionerne skal samtidig tilrettelægge uddannelserne sådan, at de studerendes muligheder for at gennemføre på normeret tid bliver understøttet. Den aktive studiekultur skulle bl.a. fremmes gennem obligatorisk tilmelding til fag og prøver svarende til et fuldt studieår, og mulighed for at melde fra til de enkelte prøver blev afskaffet. De studerendes forsinkelse var særlig stor på universitetsuddannelserne, hvorfor der samtidigt blev indført et krav til universiteterne om at nedbringe den gennemsnitlige studietid med 4,3 måneder frem mod 2020. Med lovforslaget foretages en justering af reformen fra 2013, da den på visse punkter har vist sig at have u hensigtsmæssige konsekvenser.

2. Lovforslagets baggrund og formål

Lovforslaget fremsættes som opfølgning på aftale af 20. november 2015 mellem regeringen, Socialdemokraterne, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om justering af 'Reform af SU-systemet og rammerne for studie gennemførelse' fra 18. april 2013 (fremdriftsreformen). Partierne er fortsat enige i målet med fremdriftsreformen om at mindske omfanget af studietidsforsinkelser på de videregående uddannelser og dermed bidrage til vækst og velstand i Danmark.

Partierne er enige om at fastholde det overordnede mål om, at universiteterne skal reducere studietidsoverskridelsen med 4,3 måneder ud over normeret tid frem mod 2020, når reformen er fuldt indfaset i forhold til niveauet i 2011. Universiteterne har mellem 2011 og 2014 reduceret studietiden med 1,4 måneder i gennemsnit. Målet frem mod 2020 er derfor en yderligere reduktion på 2,9 måneder.

Hvis universiteterne samlet set indfrier målet om reduktion i studietidsforsinkelserne i 2020, vil de studerende på universiteterne fortsat i gennemsnit kunne være 9,4 måneder forsinkede i forhold til den normerede studietid.

Universiteterne kan således opfylde det overordnede mål om øget fremdrift og samtidigt tildele orlov, give relevante dispensationer m.v. til studerende i et rimeligt omfang. Manglende målopfyldelse vil kun have økonomiske konsekvenser for de universiteter, der ikke når deres specifikke mål.

Nogle af de konkrete initiativer i fremdriftsreformen har imidlertid vist sig at have u hensigtsmæssige konsekvenser for både studerende og for uddannelsesinstitutionerne.

Partierne er enige om at justere en række elementer i fremdriftsreformen.

Partierne er enige om, at det overordnede sigte med justeringerne er, at institutionerne får mere frihed og fleksible rammer til at tilrettelægge uddannelserne efter de konkrete udfordringer og behov. Institutionerne får samtidig større fleksibilitet til at nå målene om studietidsreduktioner. Partierne er endvidere enige om, at der etableres gode rammer og færrest mulige barrierer for de studerendes uddannelsesforløb for at sikre en aktiv studiekultur.

Aftalen omfatter seks initiativer:

1. Ophævelse af det centrale krav om tilmelding til fag og prøver (60 ECTS-point pr. studieår).
2. Mulighed for at institutionerne kan fastsætte løbende studieaktivitetskrav.
3. Mulighed for at institutionerne kan fastsætte løbende, karaktergivende prøver og fremlæggelser.
4. Mulighed for at institutionerne kan give dispensation til studerende, der er iværksættere eller formænd i frivillige ungdomsorganisationer.
5. Faglig relevant merit ved studieskift.
6. Bedre muligheder for faglig supplering for ansøgere til kandidatuddannelser.

Efter lovforslaget skal ovennævnte initiativer gælde for bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne. Herudover vil de øvrige videregående uddannelser under Uddannelses- og Forskningsministeriet blive berørt på følgende måde: For erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser og maritime uddannelser tilbageføres reglerne til før fremdriftsreformen i 2013 således, at det igen bliver muligt at framelde prøver. De videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Uddannelses- og Forskningsministeriet omfattes af initiativ 2, da de ligesom universiteterne har udfordringer med studietidsforsinkelse, men ikke af initiativ 1, da de ikke har mål for reduktion heraf.

Initiativ 5 skal gælde for alle de videregående uddannelser, og forligspartierne er enige om, at den retlige ramme for merit ved studieskift, jf. lov nr. 898 af 4. juli 2013, skal fastholdes. Optagne studerende skal dermed fortsat oplyse om og søge merit for tidligere beståede fagelementer. Det vil dog blive præciseret over for uddannelsesinstitutionerne, at der – selvom der altid skal ske en meritvurdering af studerendes tidligere beståede fagelementer – ikke skal gives merit, hvis fagelementet ikke er faglig relevant for den uddannelse, hvor den studerende er optaget.

De videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet er ikke omfattet aftale af 20. november 2015 mellem regeringen, Socialdemokraterne, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om justering af 'Reform af SU-systemet og rammerne for studiegennemførelse' fra 18. april 2013 (fremdriftsreformen). De kunstneriske uddannelser under

Kulturministeriet vil i relevant omfang få fastsat regler, som svarer til reglerne for universiteterne. Kulturministeriet vil i sin rammestyring af institutionerne fastsætte krav, der sikrer et fortsat fokus på hurtig studie gennemførelse.

For at øge fleksibiliteten i optagelsesprocessen for universiteterne, og herunder give universiteterne flere muligheder for at målrette adgangskravene til den enkelte bacheloruddannelse, foreslås det endvidere, at der kan fastsættes et karakterkrav, der kun gælder for en afgrænset del af ansøgerne til studiepladserne på en bacheloruddannelse.

Herudover indeholder lovforslaget bestemmelser, der har til formål at tilvejebringe et klart retsgrundlag for udbetaling af tilskud i tilfælde af et universitets overskridelse af en af ministeren fastsat maksimumsramme for tilgangen til uddannelserne (dimensionering).

Denne del af lovforslaget skal ses i sammenhæng med den øgede brug af dimensionering på de videregående uddannelser. Dette initiativ indgik i aftale af 2. juli 2014 mellem den daværende regering (Socialdemokraterne og Radikale Venstre) og Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti om en vækstpakke 2014 (initiativ 77). Den daværende regering udmeldte i forlængelse heraf i september 2014 en model for dimensionering af optaget på videregående uddannelser med systematisk og markant overledighed. Der er efterfølgende foretaget justeringer i modellen på baggrund af drøftelser med uddannelsesinstitutionerne.

Regeringen har i august 2015 besluttet at videreføre og fastholde denne dimensionering, herunder at optaget på de uddannelser og uddannelsesgrupper, som identificeres med systematisk overledighed i 2014 og frem også skal dimensioneres. Modellen for dimensionering evalueres i 2017 og eventuelle ændringer håndteres i forlængelse heraf.

Med henblik på at sikre, at udbetaling af tilskud til universiteterne sker i overensstemmelse med den fastsatte dimensionering, foreslås det at give uddannelses- og forskningsministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om, at tilskuddet kan reduceres ved overskridelse af en dimensionering.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Universitetsloven

3.1.1. Ophævelse af det centrale krav om tilmelding til fag og prøver (60 ECTS-point pr. studieår)

3.1.1.1. Gældende ret

Universiteterne har fået pligt til at sikre, at samtlige studerende på bachelor- og kandidatuddannelser hvert studieår bliver tilmeldt uddannelsens fag og prøver svarende til 60 ECTS-point, uanset at den studerende mangler at bestå prøver fra det foregående studieår, jf. lov nr. 898 af 4. juli 2013 om ændring af universitetsloven, lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, lov om maritime uddannelser og lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU) (Obligatorisk tilmelding til fag og prøver svarende

til et fuldt studieår, afskaffelse af muligheden for at melde fra prøver, etablering af bedre rammer for merit ved studieophold på en anden institution eller studieskift og bedre overgange mellem bachelor- og kandidatuddannelser m.v.). Den studerende er automatisk tilmeldt 1. og 2. prøveforsøg, men uden mulighed for framelding, og disse to prøveforsøg ligger i samme eksamenstermin eller i umiddelbar forlængelse heraf. Den studerende beslutter som udgangspunkt selv, hvornår 3. prøveforsøg skal placeres i uddannelsen, og den studerende har ret til at placere 3. prøveforsøg ved næste ordinære prøve i faget.

Med reformen har universiteterne samtidig fået hjemmel til at dispensere fra kravet om tilmelding til fag og dertil hørende prøver, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, eller hvis der foreligger usædvanlige forhold, herunder funktionsnedsættelse, og hvor den studerende ikke vil være i stand til at gennemføre på normeret tid.

3.1.1.2. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget ophæves det centrale krav om, at studerende på bachelor- og kandidatuddannelser skal tilmeldes fag og prøver svarende til nye 60 ECTS-point hvert studieår. Samtidig ophæves det centrale krav om, at de studerende automatisk er tilmeldt 1. prøveforsøg og 2. prøveforsøg uden mulighed for framelding, og at de studerende har ret til en hurtig omprøve (2. prøveforsøg) og ret til placering af 3. prøveforsøg.

Fremover foreslås det, at det enkelte universitet selv fastsætter regler for tilmelding til fag og prøver inden for en af ministeren fastsat ramme. Det er hensigten, at ministeren med hjemmel i lovforslagets § 1, nr. 6, fastsætter følgende regler, inden for hvilke det enkelte universitets ledelse skal fastsætte interne regler for tilmelding til fag og prøver:

- 1) Om det er universitetet eller den enkelte studerende, som har ansvaret for at foretage tilmeldingen til fag og prøver, herunder til omprøver (2. og 3. prøveforsøg).
- 2) Om der skal fastsættes et krav til tilmeldingen til fag og prøver opgjort i ECTS-point, herunder om dette krav skal omfatte både nye fag og dertil hørende prøver samt prøver i ikke-beståede fag fra tidligere semestre eller studieår. Universitetet kan dog højst kræve tilmelding af den studerende til fag og dertil hørende prøver svarende til 60 nye ECTS-point hvert studieår.
- 3) Om placeringen af prøverne, herunder hvornår den ordinære prøve (1. prøveforsøg) skal finde sted, og hvornår omprøverne (2. og 3. prøveforsøg) skal placeres.
- 4) Om der skal være mulighed for automatisk tilmelding til de enkelte prøveforsøg (ordinær prøve og omprøver), herunder om der skal være mulighed for framelding.

De interne regler for tilmelding til fag og prøver kan fastsættes således, at de kan være ens for alle universitetets bachelor- og kandidatuddannelser, herunder på alle studieår, eller de kan være forskellige på de enkelte uddannelser, herunder på de enkelte studieår. Herved kan universitetet tage højde for, at de forskellige uddannelser ikke har samme udfordringer med studietidsforsinkelse.

Det er samtidig hensigten, at ministeren vil fastsætte, at det enkelte universitet fremover kan beslutte at fravige de internt fastsatte regler om tilmelding til et eller flere fag og prøver i et studieår, såfremt studerende ved universitetet er iværksættere. Ministeren vil fastsætte de centrale rammer, inden for hvilke det enkelte universitet skal fastsætte interne regler, der klart afgrænser, hvilke studerende der kan anses for at være iværksættere, såfremt universitetet ønsker at benytte denne mulighed. Ministeren forventes f.eks. at fastsætte, at de studerende skal dokumentere enten at have selvstændig virksomhed, der har omsætning og indtægtsgivende aktiviteter, eller er en del af et iværksætttermiljø, f.eks. universiteternes inkubator- og iværksætttermiljøer samt regionale vækstmiljøer. Desuden forventes det, at ministeren fastsætter, at det enkelte universitet bestemmer en tidsmæssig begrænsning for perioden, hvor der kan opnås dispensation. Ministeriet vil indlede en dialog med universiteterne forud for udarbejdelse af de centrale regler.

Det er endvidere hensigten, at ministeren vil fastsætte, at det enkelte universitet også kan beslutte en fravigelse af de internt fastsatte regler om tilmelding til et eller flere fag og prøver i et studieår, såfremt studerende ved universitetet samtidigt er formænd i frivillige organisationer under Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF). For også at sikre, at der ikke opstår utilsigtet brug af dispensationer for disse studerende, vil ministeren fastsætte krav om, at den studerende bestrider en formandspost, at der er tale om en landsdækkende medlemsorganisation under DUF, og at den studerende dokumenterer, at hvervet har et så betydeligt omfang, at det reelt ikke er muligt at være fuldtidsstuderende.

De hidtil gældende regler om dispensation fra kravet om tilmelding til fag og dertil hørende prøver, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, eller hvis der foreligger usædvanlige forhold, herunder funktionsnedsættelse, vil blive opretholdt.

Universiteterne kan i dag fastsætte krav om f.eks. aflevering af skriftlige opgavebesvarelser eller mundtlige forelæggelser i undervisningen som en forudsætning for, at den studerende kan aflægge prøve i faget. Med henblik på at fremme en aktiv studiekultur er det samtidig hensigten, at ministeren med hjemmel i universitetslovens § 8, stk. 1, vil fastsætte, at universiteterne fremover også vil få mulighed for at beslutte, om bedømmelsen af disse skriftlige opgaver eller mundtlige forelæggelser skal indgå som en del af den samlede karakterfastsættelse sammen med den afsluttende eksamen i faget.

Med lovforslaget foreslås det, at nye regler for studerende kan få virkning fra 1. september 2016. Forinden vil ministeren fastsætte regler herom.

3.1.2. Mulighed for løbende studieaktivitetskrav

3.1.2.1. Gældende ret

Efter de gældende regler kan universiteterne ikke fastsætte et løbende studieaktivitetskrav for bachelor- og kandidatuddannelsen, hvorefter den studerende skal bestå et fastsat antal ECTS-point i løbet af en given periode for at kunne forblive indskrevet på uddannelsen, bortset fra førsteårsprøven på bacheloruddannelsen, hvor der gælder et krav om studieaktivitet (studieegnethed) på første år.

Førsteårsprøven på bacheloruddannelsen skal være bestået inden udgangen af andet studieår efter studiestart for, at den studerende kan fortsætte uddannelsen, uanset om den studerende har gennemført tre prøveforsøg. Med fremdriftsreformen fra 2013 er der åbnet mulighed for, at universitetet kan beslutte, at førsteårsprøven skal være bestået inden udgangen af første studieår efter studiestart.

Herudover har universiteterne i dag følgende muligheder for at øge de studerendes studieaktivitet:

1) Tidsgrænse

Universiteterne kan fastsætte interne regler for, hvornår den studerende senest skal have afsluttet sin bachelor- og kandidatuddannelse. Hvis den studerende ikke har afsluttet uddannelsen, dvs. gennemført og bestået de prøver, der indgår i uddannelsen, inden for den fastsatte tidsfrist, kan universitetet udskrive den studerende af uddannelsen.

2) Krav om deltagelse i undervisningen

Universitetet kan fastsætte interne regler om, at deltagelse i undervisningen, herunder aflevering af skriftlige opgavebesvarelser, skal være en forudsætning for, at den studerende kan aflægge prøve i faget. Deltagelse eller løbende opgavebesvarelser kan ikke indgå i den endelige karakterfastsættelse.

3) Studiestartsprøven på bacheloruddannelsen

Med fremdriftsreformen fra 2013 fik universitetet mulighed for at beslutte, at studerende skal deltage i og bestå en studiestartsprøve for at kunne fortsætte på bacheloruddannelsen. Prøven skal afholdes senest 2 måneder efter studiestart.

3.1.2.2. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget gives mulighed for, at det enkelte universitet kan beslutte at fastsætte et studieaktivitetskrav for studerende på bachelor- og kandidatuddannelser, der udbydes i medfør af universitetslovens § 4, stk. 1, nr. 1 og 2. Ministeren vil som en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 6, fastsætte de centrale rammer, inden for hvilke det enkelte universitet kan fastsætte interne regler om et studieaktivitetskrav. Det er hensigten, at ministeren bl.a. vil fastsætte, at et universitet, som ønsker at indføre et studieaktivitetskrav, højst kan kræve, at den studerende skal bestå prøver af et omfang svarende til 45 ECTS-point pr. studieår. Endvidere skal den studerende altid have mulighed for tre prøveforsøg i de fag, som indgår i studieaktivitetskravet, inden den studerende kan udskrives af uddannelsen. Der kan dispenseres for et eventuelt studieaktivitetskrav, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, eller hvis der foreligger usædvanlige forhold, herunder funktionsnedsættelse.

Et eventuelt studieaktivitetskrav kan af universitetets ledelse fastsættes for alle eller for nogle uddannelser ved universitetet og kan desuden fastsættes for alle eller enkelte studieår, herunder variere i omfang mellem disse. Herved får universitetet mulighed for at tage højde for, at de forskellige uddannelser ikke har samme udfordringer med studietidsforsinkelse.

Såfremt den studerende er iværksætter eller formand i en frivillig organisation under Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), får universiteterne også mulighed for at fravige et eventuelt fastsat studieaktivitetskrav for disse studerende. Der henvises til bemærkningerne ovenfor under pkt. 3.1.1.2.

Muligheden for at fastsætte studieaktivitetskrav supplerer universiteternes eksisterende muligheder for at sikre en aktiv studiekultur, herunder studiestartsprøven og førsteårsprøven på bacheloruddannelsen samt muligheden for at fastsætte en tidsgrænse for, hvor den studerende senest skal have afsluttet sin uddannelse. Disse eksisterende muligheder vil fortsætte uændret.

Med lovforslaget foreslås det, at nye regler for studerende kan få virkning fra 1. september 2016. Forinden vil ministeren fastsætte regler herom.

3.1.3. Bedre mulighed for faglig supplerings for ansøgere til kandidatuddannelser

3.1.3.1. Gældende ret

For at blive optaget på en kandidatuddannelse forudsættes det, at ansøgeren har en relevant bacheloruddannelse eller professionsbacheloruddannelse. Hvis adgangskravene ikke opfyldes, kan ansøgeren ikke optages på kandidatuddannelsen, medmindre ansøgeren supplerer sin bachelor- eller professionsbacheloruddannelse.

Muligheden for supplerings mellem bachelor- og kandidatuddannelse blev afskaffet som et af initiativerne i fremdriftsreformen fra 2013. Samtidig indførtes mulighed for supplerings af bacheloruddannelsen eller af professionsbacheloruddannelsen på op til 15 ECTS-point efter optagelsen på en kandidatuddannelse, men denne supplerings skal universiteterne fuldt ud selv finansiere inden for deres taxameterbevillinger.

For at give både de studerende og institutionerne mere tid til at indrette sig på de nye regler blev der i slutningen af 2014 ved lov nr. 1377 af 16. december 2014 om ændring af universitetsloven og forskellige andre love (Gennemsigtighed i valg af uddannelse, forsikring af gæsteforskere, krav til oversættelse af eksamensbeviser og midlertidig overgangsordning om supplerings mellem bacheloruddannelse og kandidatuddannelse) indført en 2-årig overgangsordning. Denne ordning indebærer, at bachelorer og professionsbachelorer fortsat har kunnet supplere deres bacheloruddannelse eller professionsbacheloruddannelse frem til og med 31. august 2016 med henblik på at opfylde adgangskravene til en kandidatuddannelse i årene 2015 og 2016. Supplerings kan ske via enkeltfag fra en eksisterende bacheloruddannelse, uden begrænsning på omfanget af ECTS-point og herudover også inden optagelsen på kandidatuddannelsen. I overgangsperioden er der indført statsrefusion af de studerendes deltagerbetaling via disse enkeltfag.

3.1.3.2. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget genindføres muligheden for, at studerende kan supplere en bachelor- og professionsbacheloruddannelse med henblik på at opfylde adgangskrav på en kandidatuddannelse. Universiteterne får derfor mulighed for at udbyde supplerende uddannelsesaktiviteter med henblik på at opfylde adgangskrav til kandidatuddannelse, jf. forslagens § 1, nr. 1.

Universiteterne fastsætter som hidtil selv adgangskravene til deres kandidatuddannelser og er hermed garant for fagligheden i forbindelse med optagelse. Universiteternes kandidatuddannelser skal dog altid tilrettelægges således, at mindst én og gerne flere bacheloruddannelser er direkte adgangsgivende. Universiteterne skal i opbygning af deres bacheloruddannelser derfor samtidig sikre, at de studerende får flere valgmuligheder, sådan at uddannelsen giver direkte adgang til flere kandidatuddannelser – også på andre universiteter. Universiteterne skal i deres samarbejde med professionshøjskolerne og erhvervsakademierne også sikre bedre faglige overgange mellem kandidatuddannelser og professionsbacheloruddannelser sådan, at behovet for faglig suppleringsaktivitet kan minimeres, uden at det sker på bekostning af det faglige niveau.

Ministeren vil i medfør af universitetslovens § 8, stk. 1, jf. forslagens § 1, nr. 4, fastsætte nærmere regler om den nye supplerende uddannelsesaktivitet og herunder bestemme, at den nye aktivitet skal være en undtagelse og højst kan have et omfang på op til 30 ECTS-point. Det indebærer samtidig, at universitetet i dets vurdering af ansøgere til en kandidatuddannelse kun må lægge den adgangsgivende bachelor- eller professionsbacheloruddannelse samt supplerende uddannelsesaktivitet til den svarende til højst 30 ECTS-point til grund. Det gælder, uanset om de 30 ECTS-point er opnået ved uddannelsesaktivitet i Danmark eller i udlandet. Ministeren vil endvidere fastsætte, at det er en forudsætning for, at supplerende aktiviteter kan indgå i optagelsesgrundlaget, at den studerende forud for suppleringsaktiviteten opnår betinget optagelse på den relevante kandidatuddannelse ved universitetet.

Betinget optagelse betyder, at universitetet kan optage en bachelor eller en professionsbachelor på en kandidatuddannelse, selv om de fastsatte adgangskrav ikke er opfyldt ved ansøgningsfristen. Optagelsen på kandidatuddannelsen er betinget af, at bacheloren eller professionsbacheloren supplerer fag til et niveau, der kan sidestilles med adgangskravene. Universitetet kan fastsætte, at suppleringen skal være gennemført inden studiestarten på kandidatuddannelsen eller sideløbende med kandidatuddannelsens første studieår.

Universitetets udbud af suppleringsaktivitet sker i form af enkeltfag fra eksisterende bacheloruddannelser og undtagelsesvis i form af særligt tilrettelagte suppleringsforløb. Suppleringen finansieres på linje med de almindelige regler om deltidsuddannelse, jf. universitetslovens § 19, stk. 1, og § 26, stk. 1, hvilket vil sige med deltidstaxameter, delvis deltagerbetaling og uden mulighed for SU.

Hvis eventuel suppleringsaktivitet gennemføres sideløbende med studiestarten på kandidatuddannelsen, kan den studerende oppebære statens uddannelsesstøtte (SU), hvis betingelserne for at oppebære SU på kandidatuddannelsen er opfyldt. Hvis eventuel suppleringsaktivitet gennemføres inden studiestarten på kandidatuddannelsen, f.eks. i august måned med studiestart pr. 1. september, kan den studerende oppebære SU, hvis bacheloruddannelsen eller professionsbacheloruddannelsen netop er afsluttet, og den studerende er optaget på kandidatuddannelsen i direkte forlængelse heraf. I dette tilfælde betragtes den studerende i uddannelsesstøttømæssig henseende som studerende på kandidatuddannelsen, selv om kandidatuddannelsen reelt først påbegyndes efter 2 måneders ferie.

Med lovforslaget foreslås det, at de nye regler om supplerende træder i kraft den 1. september 2016. Forinden vil ministeren fastsætte regler herom.

Det vil sige i forlængelse af udløbet af den midlertidige 2-årige overgangsordning, der udløber den 31. august 2016.

3.1.4. Særlig anvendelse af karakterkrav

3.1.4.1. Gældende ret

Efter universitetslovens § 8, stk. 1, fastsætter ministeren generelle regler om adgang til og optagelse på uddannelse. Med denne bemyndigelse er der blandt andet fastsat regler om adgangskrav, optagelse, indskrivning og orlov for universiteternes bacheloruddannelser.

Det er herunder fastsat, at adgang til bacheloruddannelser forudsætter en gymnasial eksamen, opfyldelse af specifikke adgangskrav samt opfyldelse af eventuelle karakterkrav. Der kan endvidere være en adgangsprøve.

Karakterkrav fastsættes for den enkelte bacheloruddannelse af det enkelte universitet, og det kan bestå af et krav om, at den adgangsgivende eksamen er gennemført med et bestemt eksamensgenomsnit som minimum, eller at enkelte fag er bestået med en bestemt minimumskaraktter, der er højere end 02.

Et karakterkrav er en del af en bacheloruddannelses adgangskrav, og karakterkravet skal dermed – ligesom kravet om en gymnasial eksamen og om opfyldelse af specifikke adgangskrav – opfyldes af alle ansøgere.

Er der flere kvalificerede ansøgere end studiepladser på den enkelte bacheloruddannelse, opdeles pladserne i kvoter.

3.1.4.2. Den foreslåede ordning

Med ændringen kan ministeren fastsætte regler om, at et universitet som noget nyt kan fastsætte et karakterkrav, der kun gælder for en afgrænset del af ansøgerne til studiepladserne på en bacheloruddannelse, herunder under hvilke betingelser. Karakterkravet kan således f.eks. være afgrænset til kun at gælde ansøgerne i én af de kvoter, som en bacheloruddannelses studiepladser efter de gældende regler opdeles i, hvis der er flere kvalificerede ansøgere end studiepladser på uddannelsen.

Dette har til formål at øge fleksibiliteten i optagelsesprocessen for universiteterne, og herunder give universiteterne flere muligheder for at målrette adgangskravene til den enkelte bacheloruddannelse for at sikre, at alle optagne studerende uanset deres adganggrundlag har de nødvendige kvalifikationer for at kunne opfylde uddannelsens faglige mål og gennemføre uddannelsen.

Universiteternes hidtidige mulighed for at fastsætte et karakterkrav, der gælder alle ansøgere til studiepladserne på en bacheloruddannelse, fortsætter.

3.1.5. Udbetaling af tilskud i overensstemmelse med dimensionering

3.1.5.1. Gældende ret

Tilskud til universitetets udbud af godkendte uddannelser i Danmark ydes ud fra takster på de årlige finanslove og antal årstuderende samt eventuelt afsluttede studieforløb. Det følger af universitetslovens § 19, stk. 8, at ministeren kan fastsætte regler for, hvilke studerende der kan udløse tilskud efter bestemmelsen i universitetslovens § 19, stk. 1, og for opgørelse af antal årstuderende.

Ministeren kan med hjemmel i universitetslovens § 4, stk. 5, fastlægge maksimumsrammer for tilgangen til universitetsuddannelser (dimensionering). Visse autorisationsgivende uddannelser, som f.eks. dyrlæge, medicin og tandlæge, har i en årrække været dimensioneret på finansloven.

Udmøntningen af bevillingen til erhvervsakademier, professionshøjskoler og maritime uddannelsesinstitutioner sker i dag i overensstemmelse med den udmeldte dimensionering og anden tidligere besluttet dimensionering.

Der er ikke i universitetsloven fastsat regler om, at udbetaling af tilskud skal ske i overensstemmelse med en fastsat dimensionering, ligesom der ikke er fastsat regler om ministerens reaktionsmuligheder i forhold til universiteter, det måtte optage studerende ud over dimensioneringen.

3.1.5.2. Den foreslåede ordning

Med henblik på at sikre en klar retstilstand i forhold til ministerens mulighed for at gribe ind over for et universitets eventuelle overskridelse af en dimensionering foreslås det, at der fastsættes hjemmel til, at ministeren ved en sådan overskridelse kan reducere de aktivitetsbestemte tilskud. Denne mulighed vil kunne anvendes, uanset på hvilket grundlag dimensioneringen er fastsat.

Ministeren vil i medfør af universitetslovens § 19, stk. 7, jf. dette lovforslags § 1, nr. 11, fastsætte nærmere regler herom. Dette vil betyde, at de videregående uddannelser finansieres ud fra de samme overordnede principper, samt at finansieringssystemet understøtter, at den udmeldte dimensionering overholdes.

Forslaget får virkning fra studieåret 2016-17, da optaget i 2016 først udløser tilskud i 2017 for beståede eksamener.

3.2. Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

3.2.1. Mulighed for framelding til prøver

3.2.1.1. Gældende ret

Med fremdriftsreformen fra 2013 blev muligheden for framelding til prøver ophævet. De studerende har pligt til at følge uddannelsen, som den er tilrettelagt af uddannelsesinstitutionen, og er automatisk tilmeldt prøve i de uddannelseselementer, de er begyndt på. De er tilmeldt prøve ved alle tre

prøveforsøg og uden mulighed for framelding til prøve. Dog kan institutionen dispensere, når det er begrundet i usædvanlig forhold, herunder funktionsnedsættelse.

3.2.1.2. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget genindføres muligheden for framelding til prøve. Framelding skal dog ske inden for en af institutionen fastsat frist. De studerende skal fortsat automatisk være tilmeldt de uddannelseselementer med tilhørende prøver, som følger af uddannelsesinstitutionens tilrettelæggelse.

3.3. Lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner

3.3.1. Mulighed for løbende studieaktivitetskrav

3.3.1.1. Gældende ret

Det følger af lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, der omfatter institutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område, at institutionerne kan udbyde kunstneriske og/eller forskningsbaserede heltidsuddannelser indtil højeste niveau. Efter loven fastsætter uddannelses- og forskningsministeren regler om blandt andet uddannelsernes indhold og varighed, herunder om tilmelding af studerende til uddannelseselementer, om eksaminer, prøver og bedømmelser, herunder om studerendes tilmelding til og framelding fra disse og om adgang til uddannelserne.

Det er på denne baggrund fastsat, at institutionerne udbyder bacheloruddannelser på 180 ECTS-point og kandidatuddannelser på 120 eller 180 ECTS-point samt videregående uddannelser af to til fire års varighed, hvor 60 ECTS-point svarer til et års heltidsstudier. Institutionerne skal tilrettelægge uddannelserne sådan, at den studerende kan fuldføre uddannelsen inden for den fastsatte normerede studietid.

Efter de gældende regler kan de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner ikke for bachelor- og kandidatuddannelsen fastsætte et løbende studieaktivitetskrav, hvilket betyder, at den studerende skal bestå et fastsat antal ECTS-point i løbet af en given periode for at kunne forblive indskrevet på uddannelsen, bortset fra førsteårsprøven på bacheloruddannelsen, hvor der gælder et krav om studieaktivitet (studieegnethed) på første år.

Førsteårsprøven på den videregående kunstneriske bacheloruddannelse skal være bestået inden udgangen af den studerendes andet studieår efter studiestart, for at den studerende kan fortsætte uddannelsen, uanset om den studerende har gennemført tre prøveforsøg. Med fremdriftsreformen er der åbnet mulighed for, at den videregående kunstneriske uddannelsesinstitution kan beslutte, at førsteårsprøven skal være bestået inden udgangen af første studieår efter studiestart.

Herudover har de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner følgende muligheder for at få øget de studerendes studieaktivitet:

1) Tidsgrænse

De videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner kan fastsætte interne regler for, hvornår den studerende senest skal have afsluttet sin uddannelse. Hvis den studerende ikke har afsluttet uddan-

nelsen, dvs. gennemført og bestået de prøver, der indgår i uddannelsen, inden for den fastsatte tidsfrist, kan den videregående kunstneriske uddannelsesinstitution udskrive den studerende af uddannelsen.

2) Krav om deltagelse i undervisningen

Den videregående kunstneriske uddannelsesinstitution kan fastsætte interne regler om, at deltagelse i undervisningen, herunder aflevering af skriftlige opgavebesvarelser, skal være en forudsætning for, at den studerende kan aflægge prøve i faget. Deltagelse eller løbende opgavebesvarelser kan ikke indgå i den endelige karakterfastsættelse.

3) Studiestartsprøven på bacheloruddannelsen

Med fremdriftsreformen fra 2013 fik de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner mulighed for at beslutte, at studerende skal deltage i og bestå en studiestartsprøve for at kunne fortsætte på bacheloruddannelsen. Prøven skal afholdes senest 2 måneder efter studiestart.

3.3.1.2. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget gives mulighed for, at den enkelte videregående kunstneriske uddannelsesinstitution kan beslutte at fastsætte et studieaktivitetskrav for studerende på videregående kunstneriske bachelor- og kandidatuddannelser. Ministeren vil som en konsekvens af lovforslagets § 3, nr. 1, fastsætte de centrale rammer, inden for hvilke den enkelte videregående kunstneriske institution kan fastsætte interne regler om et studieaktivitetskrav. Det er hensigten, at ministeren bl.a. vil fastsætte, at en videregående kunstnerisk uddannelsesinstitution, som ønsker at indføre et studieaktivitetskrav, højst kan kræve, at den studerende skal bestå prøver af et omfang svarende til 45 ECTS-point pr. studieår. Endvidere skal den studerende altid have mulighed for tre prøveforsøg i fag, som indgår i studieaktivitetskravet, inden den studerende kan udskrives af uddannelsen. Der kan dog dispenseres, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, eller hvis der foreligger usædvanlige forhold.

Et eventuelt studieaktivitetskrav kan af den videregående kunstneriske uddannelsesinstitution fastsættes for alle eller for nogle uddannelser ved institutionen og kan desuden fastsættes for alle eller enkelte studieår, herunder variere i omfang mellem disse. Herved får institutionen mulighed for at tage højde for, at nogle uddannelser kan have særlige udfordringer med studietidsforsinkelse.

Muligheden for at fastsætte studieaktivitetskrav supplerer universiteternes eksisterende muligheder for at sikre en aktiv studiekultur, herunder studiestartsprøven og førsteårsprøven på bacheloruddannelsen samt muligheden for at fastsætte en tidsgrænse for, hvornår den studerende senest skal have afsluttet sin uddannelse. Disse eksisterende muligheder vil fortsætte uændret.

3.4. Lov om maritime uddannelser

3.4.1. Mulighed for framelding til prøver

3.4.1.1. Gældende ret

Med fremdriftsreformen fra 2013 blev muligheden for framelding til prøver ophævet. De studerende har pligt til at følge uddannelsen, som den er tilrettelagt af uddannelsesinstitutionen, og er automatisk tilmeldt prøve i de uddannelseselementer, de er begyndt på. De er tilmeldt prøve ved alle tre prøveforsøg og uden mulighed for framelding til prøve. Dog kan institutionen dispensere, når det er begrundet i usædvanlig forhold, herunder funktionsnedsættelse.

3.4.1.2. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget genindføres muligheden for framelding til prøve. Framelding skal dog ske inden for en af institutionen fastsat frist. De studerende skal fortsat automatisk være tilmeldt de uddannelseselementer med tilhørende prøver, som følger af uddannelsesinstitutionens tilrettelæggelse.

3.5. Lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet

3.5.1. Ophævelse af det centrale krav om tilmelding til fag og prøver (60 ECTS-point pr. studieår)

3.5.1.1. Gældende ret

Det følger af lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, at institutionerne kan udbyde kunstnerisk baserede heltidsuddannelser indtil højeste niveau. Efter loven fastsætter kulturministeren regler om blandt andet uddannelsernes niveau, indhold og varighed, herunder om tilmelding af studerende til uddannelseselementer, om eksaminer, prøver og bedømmelser, herunder om studerendes tilmelding til og afmelding fra disse. Institutionerne skal tilrettelægge uddannelserne sådan, at den studerende kan fuldføre uddannelsen inden for den fastsatte normerede studietid.

De videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet har fået pligt til at sikre, at samtlige studerende på uddannelserne hvert studieår bliver tilmeldt uddannelsens fag og prøver svarende til 60 ECTS-point, uanset at den studerende mangler at bestå prøver fra det foregående studieår, jf. lov nr. 1362 af 16. december 2014 om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet. Den studerende er automatisk tilmeldt prøver uden mulighed for afmelding.

Med reformen har de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet samtidig fået hjemmel til at kunne dispensere fra kravet om tilmelding til fag og dertil hørende prøver, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, eller hvis der foreligger usædvanlige forhold, herunder funktionsnedsættelse, og hvor den studerende ikke vil være i stand til at gennemføre på normeret tid.

3.5.1.2. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget ophæves det centrale krav om, at studerende på uddannelser ved de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet skal tilmeldes fag og prøver svarende til nye 60 ECTS-point hvert studieår.

Fremover foreslås det, at den enkelte institution selv fastsætter regler for tilmelding til fag og prøver inden for en af ministeren fastsat ramme. Det er hensigten, at ministeren med hjemmel i lovforslagets § 5, nr. 1, fastsætter følgende regler, inden for hvilke den enkelte institutions ledelse skal fastsætte interne regler for tilmelding til fag og prøver:

- 1) Om det er institutionen eller den enkelte studerende, som har ansvaret for at foretage tilmeldingen til fag og prøver, herunder til omprøve.
- 2) Om der skal fastsættes et krav til tilmeldingen til fag og prøver opgjort i ECTS-point, herunder om dette krav skal omfatte både nye fag og dertil hørende prøver samt prøver i ikke beståede fag fra tidligere semestre eller studieår. Institutionen kan dog højst kræve tilmelding af den studerende til fag og dertil hørende prøver svarende til 60 nye ECTS-point hvert studieår.
- 3) Om der skal være mulighed for automatisk tilmelding til de enkelte prøveforsøg, herunder om der skal være mulighed for framelding.

De interne regler for tilmelding til fag og prøver kan fastsættes således, at de kan være ens for alle institutionens uddannelser, herunder på alle studieår, eller de kan være forskellige på de enkelte uddannelser, herunder på de enkelte studieår. Herved kan institutionen tage højde for, at de forskellige uddannelser ikke har samme udfordringer med studietidsforsinkelse.

Det er samtidig hensigten, at ministeren vil fastsætte, at den enkelte institution fremover kan beslutte at fravige de internt fastsatte regler om tilmelding til et eller flere fag og prøver i et studieår, såfremt studerende ved institutionen er iværksættere. Ministeren vil fastsætte de centrale rammer, inden for hvilke den enkelte institution skal fastsætte interne regler, der klart afgrænser, hvilke studerende der kan anses for at være iværksættere, såfremt institutionen ønsker at benytte denne mulighed. Ministeren forventes f.eks. at fastsætte, at de studerende skal dokumentere enten at have selvstændig virksomhed, der har omsætning og indtægtsgivende aktiviteter, eller er en del af et etableret iværksættermiljø. Desuden forventes det, at ministeren fastsætter, at den enkelte institution bestemmer en tidsmæssig begrænsning for perioden, hvor der kan opnås dispensation. Ministeriet kan indlede en dialog med institutionerne forud for udarbejdelse af de centrale regler.

Det er endvidere hensigten, at ministeren vil fastsætte, at den enkelte institution også kan beslutte en fravigelse af de internt fastsatte regler om tilmelding til et eller flere fag og prøver i et studieår, såfremt studerende ved institutionen samtidigt er formænd i frivillige organisationer under Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF). For også at sikre, at der ikke opstår utilsigtet brug af dispensationer for disse studerende, vil ministeren fastsætte krav om, at den studerende bestrider en formandspost, at der er tale om en landsdækkende medlemsorganisation under DUF, og at den studerende dokumenterer, at hvervet har et så betydeligt omfang, at det reelt ikke er muligt at være fuldtidsstuderende.

De hidtil gældende regler om dispensation fra kravet om tilmelding til fag og dertil hørende prøver, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, eller hvis der foreligger usædvanlige forhold, herunder funktionsnedsættelse, vil blive opretholdt.

For at den foreslåede ordning ikke skal indeholde risiko for øget studietidsforsinkelse på de videregående kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet, vil ministeren lade justeringen blive ledsaget af en justering af institutionernes rammeaftaler, så der stilles krav om tæt monitorering eller om nedbringelse af studietider på institutionerne.

Med lovforslaget foreslås det, at nye regler for studerende kan få virkning fra 1. september 2016. Forinden vil ministeren fastsætte regler herom.

3.5.2. Mulighed for løbende studieaktivitetskrav

3.5.2.1. Gældende ret

Efter de gældende regler kan de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet ikke fastsætte et løbende studieaktivitetskrav for uddannelserne. Et løbende studieaktivitetskrav for hele eller dele af uddannelsen vil indebære, at den studerende skal bestå et fastsat antal ECTS-point i løbet af en given periode for, at den studerende kan forblive indskrevet på uddannelsen.

3.5.2.2. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget gives mulighed for, at de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet kan beslutte at fastsætte et studieaktivitetskrav for studerende på uddannelser, der udbydes i medfør af § 7, stk. 1, i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet. Ministeren vil som en konsekvens af lovforslagets § 5, nr. 1, fastsætte de centrale rammer, inden for hvilke den enkelte institution kan fastsætte interne regler om et studieaktivitetskrav. Det er hensigten, at ministeren bl.a. vil fastsætte, at institutioner, som ønsker at indføre et studieaktivitetskrav, højst kan kræve, at den studerende skal bestå prøver af et omfang svarende til 45 ECTS-point pr. studieår. Endvidere skal den studerende altid have mulighed for tre prøveforsøg i de fag, som indgår i studieaktivitetskravet, inden den studerende kan udskrives af uddannelsen. Der kan dispenseres for et eventuelt studieaktivitetskrav, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, eller hvis der foreligger usædvanlige forhold, herunder funktionsnedsættelse.

Et eventuelt studieaktivitetskrav kan af den enkelte institutions ledelse fastsættes for alle eller for nogle uddannelser ved institutionen og kan desuden fastsættes for alle eller enkelte studieår, herunder variere i omfang mellem disse. Herved får institutionen mulighed for at tage højde for, at de forskellige uddannelser ikke har samme udfordringer med studietidsforsinkelse.

Såfremt den studerende er iværksætter eller formand i en frivillig organisation under Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), får institutionerne også mulighed for at fravige et eventuelt fastsat studieaktivitetskrav for disse studerende. Der henvises til bemærkningerne ovenfor under pkt. 3.5.1.2.

Med lovforslaget foreslås det, at nye regler for studerende kan få virkning fra 1. september 2016. Forinden vil ministeren fastsætte regler herom.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Muligheden for faglig supplerings mellem bachelor- og kandidatuddannelse følger reglerne for deltidsuddannelse. Der ydes tilskud efter deltidstaxametersatserne, og deltagerne betaler herudover deltagerbetaling. Baseret på aktivitetsniveauet for supplerings før fremdriftsreformen i 2013 samt de anslåede effekter af betinget optag og suppleringsgrænsen på maksimum 30 ECTS-point forventes en aktivitet på ca. 150 årsværk. Lovforslaget skønnes at medføre merudgifter på ca. 4 mio. kr. årligt til deltidstaxametertilskud.

Merudgifterne i 2016 dækkes ved disponering af § 19.23.05.50. Omstillingsreserve. Fra 2017 indarbejdes budgettet i det samlede budget for deltidsuddannelse på universiteterne ved overførsel fra § 19.23.05.50. Omstillingsreserve.

Lovforslaget vil ikke medføre udgifter for kommuner og regioner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Høring

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 7. december 2015 til den 11. januar 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Akademikerne, Akademirådet, Akademisk Arkitektforening, Akkrediteringsrådet, Arkitektskolen Aarhus, Billedkunstnernes Forbund, Copenhagen Business School – Handelshøjskolen, C3, Danmarks Akkrediteringsinstitution, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Innovationsfond, Danmarks Liberale Studerende, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, Danmarks Rederiforening, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Arkitektur Center, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Firmaidrætsforbund, Dansk Idrætsforbund, Dansk Industri, Dansk Magisterforening, Dansk Musikerforbund, Dansk Musikpædagogisk Forening, Dansk Skuespillerforbund, Dansk Sø-Restaurations Forening, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Designere, Danske Erhvervsakademier, Danske Handicaporganisationer, Danske Kunsthåndværkere, Danske Landskabsarkitekter, Danske Professionshøjskoler, Danske Regioner, Danske Revisorer – FSR, Danske Studerendes Fællesråd, Danske Universiteter, Datatilsynet, DDA (Danish Design Association), Den Danske Filmskole, Den Danske Scenekunstscole, Designskolen Kolding, De Studerendes Landsråd (DSL), Det Centrale Handicapråd, Det Jyske Musikkonservatorium, Det Kongelige Danske Kunstakademis

Billedskoler, Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering, Det Kongelige Danske Musikkonservatorium, DGI (Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger), Erhvervsakademi Aarhus, Erhvervsakademi Kolding, Erhvervsakademi Lillebælt, Erhvervsakademi Midt-Vest, Erhvervsakademi Sjælland, Erhvervsakademi Syd-Vest, Erhvervsakademiet Copenhagen Business Academy, Erhvervsakademiet, Dania, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Fredericia Maskinmesterskole, Frit Forum - Socialdemokratiske Studerende, FTF, Ingeniørforeningen i Danmark, IT-Universitetet i København, KL, Konservative Studerende, Kulturministeriets Rektorer, Københavns Erhvervsakademi, Københavns Maskinmesterskole, Københavns Universitet, Lederne, Lærernes Centralorganisation, Lærerstudenteres Landskreds, Maritime Studerende Danmark, Maskinmestrenes Forening, Marstal Navigationsskole, MARTEC, Frederikshavn, Metal Søfart, Nordisk Konservator Forbund, Nyborg Søfartsskole, Professionshøjskolen Metropol, Professionshøjskolen UCC, Pædagogstudenteres Landssammenslutning, Rederiforeningen af 2010, Rektorkollegiet for de kunstneriske og kulturelle uddannelser, repræsentanter for forstandere for de maritime institutioner, repræsentanter for de studerende på de maritime uddannelsesinstitutioner, repræsentanter for undervisere på de maritime institutioner, Rektorkollegiet for de maritime uddannelser, Rigsrevisionen, Roskilde Universitet, Rytmisk Musikkonservatorium, Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser, Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende, SIMAC, Svendborg, Skagen Skipperskole, Skoleskibet Georg Stage, Svendborg Søfartsskole, Syddansk Musikkonservatorium, Syddansk Universitet, Sygeplejestuderendes Landssammenslutning, Søfartens Ledere, Teatrenes Interesseorganisation, Teknisk Landsforbund, Tekniq, Uddannelsesrådet for de maritime uddannelser, University College Lillebælt, University College Nordjylland, University College Sjælland, University College Syddanmark, VIA University College, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, Århus Maskinmesterskole.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Bestemmelsen skal medvirke til at sikre sammenhæng i uddannelsessystemet sådan, at der som deltidsuddannelse kan udbydes supplerende, der giver bachelorer og professionsbachelorer flere muligheder for at blive optaget på en kandidatuddannelse. Det er dog hensigten, at der kun undtagelsesvis vil være behov for supplerende, idet supplerende alene er relevant for bachelorer og professionsbachelorer, hvor uddannelsen er fagligt beslægtet med den kandidatuddannelse, der søges optagelse på, men hvor der er behov for supplerende i enkelte vigtige fag.

Universitetets udbud af supplerende vil normalt ske som enkeltfag fra eksisterende bacheloruddannelser, jf. universitetslovens § 5, stk. 2. Enkeltfag er en afgrænset del af en uddannelse, hvortil der er knyttet en prøve, eksamen eller selvstændig bedømmelse i øvrigt.

Kun i de tilfælde, hvor enkeltfag ikke er relevant, kan der være behov for at udbyde egentlige suppleringsforløb, og disse forløb forudsætter ministerens godkendelse. Ministeren vil med hjemmel i universitetslovens § 8, stk. 1, fastsætte nærmere regler om disse forløb.

Ministeren har med hjemmel i universitetslovens § 8, stk. 1, fastsat generelle regler om deltidsuddannelse, jf. bekendtgørelse om deltidsuddannelse ved universiteterne (deltidsbekendtgørelsen). Regler om den nye udbudsmulighed vil blive fastsat i denne bekendtgørelse.

Supplerende finansieres efter de almindelige regler om deltidsuddannelse, jf. universitetslovens § 19, stk. 1, og § 26, stk. 1. Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.3.2.

Til nr. 2

Bestemmelsen ophæves. Det følger af lov nr. 1377 af 16. december 2014, at overgangsordningen for supplerende har gyldighed til og med den 31. august 2016, jf. de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.3.1.

Til nr. 3

Bestemmelsen ophæves som en konsekvens af, at denne hidtidige suppleringsmulighed erstattes af nye regler om supplerende, jf. de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.3.2.

Til nr. 4

Med bestemmelsen får ministeren hjemmel til at fastsætte nærmere regler om supplerende med henblik på at opfylde adgangskrav til en kandidatuddannelse.

Det er det enkelte universitet, der fastsætter adgangskrav til dets kandidatuddannelser, og disse skal fremgå af studieordningen for den enkelte kandidatuddannelse. Det skal således fremgå af studie-

ordningen, hvilke bacheloruddannelser der giver adgang til at blive optaget på en kandidatuddannelse, og eventuelt hvilke særlige adgangskrav med hensyn til fag eller fagelementer og disses omfang i ECTS-point den studerende skal have opfyldt på den enkelte bacheloruddannelse for at kunne optages på kandidatuddannelsen. Den studerende skal have adgang til oplysning om adgangskravene, idet dette bidrager til gennemsigtighed for den studerende og sikrer ens behandling af de studerende.

Universitetet må i dets vurdering af den enkelte ansøger til en kandidatuddannelse kun inddrage ansøgerens bacheloruddannelse eller professionsbacheloruddannelse samt øvrige relevante uddannelsesaktiviteter på op til 30 ECTS-point.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.3.2. samt bemærkningerne til § 1, nr. 1.

Til nr. 5

Med den foreslåede bestemmelse udbygges universiteternes eksisterende muligheder for at fastsætte karakterkrav som en del af adgangskravene til en bacheloruddannelse. Karakterkravet kan således fremover f.eks. være afgrænset til kun at gælde ansøgerne i én af de kvoter, som en bacheloruddannelses studiepladser efter de gældende regler opdeles i, hvis der er flere kvalificerede ansøgere end studiepladser på uddannelsen.

Fastsættelse af karakterkrav, der kun gælder for en afgrænset del af ansøgerne til studiepladserne på en bacheloruddannelse, indebærer et vist element af forskelsbehandling af ansøgerne. Der vil derfor ved udmøntningen af bemyndigelsen blive taget særligt hensyn til, at alle gældende retlige krav om ligebehandling af bestemte persongrupper og Danmarks forpligtelser i mellemstatslige anliggender m.v. fortsat respekteres.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.4.2.

Til nr. 6

Med bestemmelsen får ministeren hjemmel til at fastsætte en central ramme for bachelor- og kandidatuddannelser, der udbydes efter reglerne om heltidsuddannelse, jf. universitetslovens § 4, stk. 1, nr. 1 og 2. Inden for denne ramme får det enkelte universitet pligt til at fastsætte interne regler for tilmelding og framelding af studerende til bachelor- og kandidatuddannelsens fag og prøver. Inden for denne ramme får det enkelte universitet endvidere mulighed for at fastsætte interne regler om et løbende studieaktivitetskrav.

Et års heltidsstudier svarer til 60 ECTS-point. Derfor vil ministeren fastsætte, at det enkelte universitet højst kan kræve tilmelding til nye fag og prøver svarende til 60 nye ECTS-point hvert studieår. Det betyder, at universitetet fremover kan vælge at fastholde den retstilstand, som i dag er et centralt krav. Den studerende kan således ikke pålægges tilmelding til nye fag og dertil hørende prøver, som ligger ud over den normerede studietid, men universitetet kan tillade, at den enkelte studerende eksempelvis tilmeldes 40 ECTS-point i et semester. Universitetet vil som hidtil også kunne tilbyde studerende, at de kan gennemføre hele uddannelsen på kortere tid end normeret tid.

Universitetet vil således få mulighed for at fastsætte forskellige regler for de enkelte uddannelser, herunder bestemme hvornår ordinære prøver og omprøver skal placeres tidsmæssigt. Reglerne skal dog være de samme for alle studerende, der er indskrevet på samme uddannelse. Ved udarbejdelse af de interne regler forventes det, at det enkelte universitet bl.a. skal fastlægge, om det er den enkelte studerende eller universitetet, der har ansvaret for tilmelding til de enkelte fag og prøver, om der er automatisk tilmelding til prøverne ved tilmelding til fag, og om der eventuelt er mulighed for at foretage rettidig framelding til prøver.

Ministeren vil endvidere fastsætte, at et universitet kan fravige dets internt fastsatte regler om tilmelding til et eller flere fag i et studieår og et eventuelt fastsat studieaktivitetskrav, såfremt den studerende er iværksætter, eller såfremt den studerende er formand i en frivillig organisation under Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF). Studerende, der opnår denne tilladelse, indgår fortsat i opgørelsen af den samlede studietidsreduktion.

Universiteterne er omfattet af forvaltningsloven, og derfor skal universiteterne i forbindelse med regeludstedelsen følge de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger. Det vil bl.a. sige, at det enkelte universitets egne regler skal være klare og gennemskelige for de studerende samt administrerbare for universitetets administrative personale. Reglerne skal offentliggøres på universitetets hjemmeside, inden de træder i kraft. Herved sikres, at de studerende kan orientere sig om de krav, der gælder for deres uddannelsesforløb.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.1.2. og 3.1.2.2.

Det bemærkes, at det enkelte universitet selv fastsætter, hvilke regler der skal gælde om tilmelding og framelding til fag og prøver for studerende, der er optaget på en bachelor- og kandidatuddannelse efter reglerne om deltidsuddannelse, og for studerende, der er optaget på en masteruddannelse eller anden deltidsuddannelse, jf. universitetslovens § 5.

Til nr. 7

De foreslåede ændringer er en konsekvens af forslaget § 1, nr. 6.

Til nr. 8

De foreslåede ændringer er en konsekvens af forslaget § 1, nr. 10.

Til nr. 9

Med den foreslåede bestemmelse fastsættes det, at der udbetales tilskud til universiteterne i overensstemmelse med en eventuelt fastsat dimensionering. Bestemmelsen indebærer, at et universitet ikke kan modtage aktivitetsbestemte tilskud til studerende, der optages på en dimensioneret uddannelse ud over den fastsatte og udmeldte dimensionering.

Med bestemmelsen vil universiteterne blive sidestillet med professionshøjskoler, erhvervsakademier og maritime uddannelsesinstitutioner i relation til udmøntning af bevillingen.

Til nr. 10

Bestemmelsen ophæves som en konsekvens af, at denne hidtidige suppleringsmulighed erstattes af nye regler om suppleringsmuligheder, jf. de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.3.2.

Til nr. 11

Den foreslåede nyaffattelse af bestemmelsen indebærer dels en videreførelse af gældende ret, hvorefter ministeren fastsætter nærmere regler om, hvilke studerende, herunder hvilke udenlandske studerende, der kan udløse tilskud efter stk. 1, dels en udvidelse af ministerens bemyndigelse, således at ministeren fastsætter nærmere regler om reduktion af aktivitetsbestemte tilskud som følge af overskridelse af en dimensionering.

Ministerens bemyndigelse vil blive anvendt til at fastsætte nærmere regler i bekendtgørelse om tilskud og revision m.v. ved universiteterne, herunder at ministeren ved overskridelse af en dimensionering kan tilbageholde tilskud, kræve allerede udbetalte tilskud tilbagebetalt eller modregne for meget udbetalt tilskud i næste års tilskud.

Efter den foreslåede bestemmelse vil en reduktion indebære, at den tilskudsudløsende aktivitet reduceres for den årgang, hvor overskridelsen er konstateret, eller hvis uddannelsesaktiviteten på den dimensionerede uddannelse som følge af overflytninger el.lign. i betydeligt omfang overskrider den aktivitet, som kan forventes som følge af dimensioneringen.

Ministeren vil tage hensyn til det enkelte universitets særlige forhold ved beslutningen om, hvorvidt universitetets overskridelse af den fastsatte dimensionering skal medføre økonomiske konsekvenser. Det tages med i overvejelserne, hvorvidt der er tale om en betydelig overskridelse af en dimensionering ved en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde. Hvis omfanget af overskridelsen ikke blot skyldes en mindre fejl i forbindelse med optagelsesprocessen (dvs. ganske få studerende), vil der være en formodning for, at der er tale om en ikke ubetydelig overskridelse.

Hjemmelen vil medføre, at universiteternes tilskudsudløsende aktivitet kan reduceres i forhold til den indberettede aktivitet. Denne mulighed vil kunne anvendes, uanset på hvilket grundlag dimensioneringen er fastsat. En reduktion vil blive tilrettelagt således, at en eventuel overskridelse af en dimensionering som følge af en eventuel fleksibilitetsgaranti eller optagelse af såkaldte retskravsbachelorer friholdes. I dag indebærer fleksibilitetsgarantien, at der kan optages op til 10 pct. øvrige studerende ud over dimensioneringen, og at der vil være finansiering til denne aktivitet. Flexibilitetsgarantien bringes i dag i anvendelse, hvis retskravsbachelorerne udfylder hele det udmeldte loft for optaget på kandidatuddannelserne. Retskravet omfatter optagelse på den kandidatuddannelse, der er den naturlige overbygning af bacheloruddannelsens fagområde eller fagområder, ved samme universitet i direkte forlængelse af den afsluttede bacheloruddannelse, jf. bekendtgørelse om adgang til kandidatuddannelser ved universiteterne (kandidatadgangsbekendtgørelsen).

Modellen for dimensionering evalueres i 2017 og eventuelle ændringer håndteres i forlængelse heraf.

Til nr. 12

De foreslåede ændringer er en konsekvens af forslaget § 1, nr. 10.

Til nr. 13

De foreslåede ændringer er en konsekvens af forslaget § 1, nr. 10.

Til nr. 14

De foreslåede ændringer er en konsekvens af forslaget § 1, nr. 19.

Til nr. 15

De foreslåede ændringer er en konsekvens af forslaget § 1, nr. 10.

Til nr. 16

Bestemmelsen ophæves som en konsekvens af, at denne hidtidige suppleringsmulighed erstattes af nye regler om suppleringsmuligheder, jf. de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.3.2.

Til nr. 17

De foreslåede ændringer er en konsekvens af forslaget § 1, nr. 16.

Til nr. 18

De foreslåede ændringer er en konsekvens af forslaget § 1, nr. 16.

Til nr. 19

Bestemmelsen ophæves. Det følger af lov nr. 1377 af 16. december 2014 om ændring af universitetsloven og forskellige andre love, at overgangsordningen for suppleringsmuligheder har gyldighed til og med den 31. august 2016, jf. de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.3.1.

Til § 2

Til nr. 1

Med den foreslåede ændring føres bestemmelsen tilbage til bestemmelsen fra før reformen i 2013.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.2.1.2.

Til § 3

Til nr. 1

Med den foreslåede bestemmelse får ministeren mulighed for at fastsætte regler om, at de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Uddannelses- og Forskningsministeriet kan fastlægge et studieaktivitetskrav.

Et studieaktivitetskrav kan fastsættes for enkelte eller alle studieår, og studieaktivitetskravet kan have forskelligt omfang målt i ECTS-point i de studieår, hvor det gælder.

Muligheden for at fastsætte studieaktivitetskrav supplerer dermed de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioners eksisterende muligheder for at sikre en aktiv studiekultur, herunder ved anvendelse af studiestartsprøve og førsteårsprøven på bacheloruddannelsen samt muligheden for at fastsætte interne regler for, hvornår den studerende senest skal have afsluttet sin uddannelse.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.3.1.2.

Til § 4

Til nr. 1

Med den foreslåede ændring føres bestemmelsen tilbage til bestemmelsen fra før reformen i 2013.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.4.1.2.

Til § 5

Til nr. 1

Med bestemmelsen har ministeren fået hjemmel til at fastsætte en central ramme for de videregående kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet, der udbydes i medfør af § 7, stk. 1, i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet. Inden for denne ramme får den enkelte institution pligt til at fastsætte interne regler for tilmelding og framelding af studerende til uddannelsens fag og prøver. Inden for denne ramme får den enkelte institution endvidere mulighed for at fastsætte interne regler om et løbende studieaktivitetskrav.

Et års heltidsstudier svarer til 60 ECTS-point. Derfor vil ministeren fastsætte, at den enkelte institution højst kan kræve tilmelding til nye fag og prøver svarende til 60 ECTS-point hvert studieår. Det betyder, at institutionen fremover kan vælge at fastholde den retstilstand, som i dag er et centralt krav. Den studerende kan således ikke pålægges tilmelding til nye fag og dertil hørende prøver, som ligger ud over den normerede studietid, men institutionen kan tillade, at den enkelte studerende eksempelvis tilmeldes 40 ECTS-point i et semester. Institutionen vil som hidtil også kunne tilbyde studerende, at de kan gennemføre hele uddannelsen på kortere tid end normeret tid.

Institutionen vil således få mulighed for at fastsætte forskellige regler for de enkelte uddannelser, herunder bestemme hvornår ordinære prøver og omprøver skal placeres tidsmæssigt. Ved udarbejdelse af de interne regler forventes det, at den enkelte institution bl.a. skal fastlægge, om det er den enkelte studerende eller institutionen, der har ansvaret for tilmelding til de enkelte fag og prøver, om der er automatisk tilmelding til prøverne ved tilmelding til fag, og om der eventuel er mulighed for at foretage rettidig framelding til prøver.

Institutionerne får mulighed for at fastsætte et studieaktivitetskrav for studerende på uddannelserne. Et studieaktivitetskrav kan fastsættes for enkelte eller alle studieår, og studieaktivitetskravet kan have forskelligt omfang målt i ECTS-point i de studieår, hvor det gælder.

Muligheden for at fastsætte studieaktivitetskrav supplerer dermed Kulturministeriets videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioners eksisterende muligheder for at sikre en aktiv studiekultur.

Institutionerne er omfattet af forvaltningsloven, og derfor skal institutionerne i forbindelse med regeludstedelsen følge de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger. Det vil bl.a. sige, at den enkelte institutions egne regler skal være klare og gennemsikrelige for de studerende samt administrerbare for institutionens administrative personale. Reglerne skal offentliggøres på institutionens hjemmeside, inden de træder i kraft. Herved sikres, at de studerende kan orientere sig om de krav, der gælder for deres uddannelsesforløb.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.5.1.2. og 3.5.2.2.

Til nr. 2

De foreslåede ændringer er en konsekvens af forslaget § 5, nr. 1.

Til § 6

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 2016.

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 2*, at lovforslagets § 1, nr. 1-4, 8, 10 og 12-19, som vedrører suppleringsregler, først træder i kraft den 1. september 2016. Det vil sige i forlængelse af udløbet af den midlertidige 2-årige overgangsordning, der udløber den 31. august 2016. Det forudsættes herved, at de nye regler for suppleringsregler finder anvendelse for studerende, der ansøger om optagelse på en kandidatuddannelse, som udbydes den 1. februar 2017 eller senere.

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 3*, at hidtidige regler om tilmelding og framelding af studerende til uddannelsens fag og prøver svarende til nye 60 ECTS-point pr. studieår fortsat finder anvendelse, indtil universitetet har fastsat interne regler for samtlige bachelor- og kandidatuddannelser inden for rammerne af de ministerielt fastsatte regler. Universitetet har mulighed for at fastsætte de interne regler med virkning fra og med studieåret 2016-17, men reglerne skal senest være fastsat fra studieåret 2017-18. Det forudsættes, at reglerne fastsættes så betids, at den relevante it-understøttelse af de studieadministrative systemer er implementeret inden virkningstidspunktet.

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 4*, at hidtidige regler om tilmelding og framelding af studerende til uddannelsens fag og prøver svarende til nye 60 ECTS-point pr. studieår fortsat finder anvendelse, indtil de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet har fastsat interne regler for uddannelserne inden for rammerne af de ministerielt fastsatte regler. Institutionerne har mulighed for at fastsætte de interne regler med virkning fra og med studieåret 2016-17, men reglerne skal senest være fastsat fra studieåret 2017-18.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I universitetsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 261 af 18. marts 2015, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 5. Universitetet kan som deltidsuddannelse udbyde følgende forskningsbaserede uddannelsesaktiviteter:</p> <p>1) Masteruddannelse. 2) Anden efter- og videreuddannelse. <i>Stk. 2 -3. --</i></p>	<p>1. I § 5, <i>stk. 1</i>, indsættes efter nr. 2 som nyt nummer: »3) Supplerende uddannelsesaktivitet med henblik på at opfylde adgangskrav på kandidatuddannelse.«</p>
<p>§ 5. -- <i>Stk. 2.--</i> <i>Stk. 3.</i> Universitetet kan tillige udbyde enkeltfag fra en bacheloruddannelse med henblik på at opfylde adgangskrav på kandidatuddannelse.</p>	<p>2. § 5, <i>stk. 3</i>, ophæves.</p>
<p>§ 5 a. Efter at de studerende er optaget på en kandidatuddannelse, kan universitetet udbyde supplerende uddannelsesaktivitet, med henblik på at de studerende erhverver de nødvendige faglige forudsætninger for fortsat optagelse på uddannelsen.</p>	<p>3. § 5 a ophæves.</p>
<p>§ 8. Ministeren fastsætter generelle regler om uddannelse, herunder prøver, eksaminer og censur, jf. §§ 4 og 5, om titler, som er knyttet til uddannelse, jf. § 6, og om adgang til og optagelse på uddannelse, herunder supplerende uddannelsesaktivitet, jf. § 5 a. Ministeren fastsætter nærmere regler om klage over afgørelser i forbindelse med prøver og eksaminer, herunder om, at omprøve og ombedømmelse kan resultere i en lavere karakter. <i>Stk. 2-5.--</i></p>	<p>4. I § 8, <i>stk. 1</i>, ændres »jf. § 5 a« til: »jf. § 5, <i>stk. 1</i>, nr. 3«.</p>
<p>§ 8. Ministeren fastsætter generelle regler om uddannelse, herunder prøver, eksaminer og censur, jf. §§ 4 og 5, om titler, som er knyttet til uddannelse, jf. § 6, og om adgang til og optagelse</p>	<p>5. I § 8, <i>stk. 1</i>, indsættes efter 1. pkt.: »Ministeren kan herunder fastsætte nærmere regler om særlig anvendelse af karakterkrav.«</p>

<p>se på uddannelse, herunder supplerende uddannelsesaktivitet, jf. § 5 a. Ministeren fastsætter nærmere regler om klage over afgørelser i forbindelse med prøver og eksaminer, herunder om, at omprøve og ombedømmelse kan resultere i en lavere karakter.</p> <p><i>Stk. 2-5.--</i></p>	
<p>§ 8. Ministeren fastsætter generelle regler om uddannelse, herunder prøver, eksaminer og censur, jf. §§ 4 og 5, om titler, som er knyttet til uddannelse, jf. § 6, og om adgang til og optagelse på uddannelse, herunder supplerende uddannelsesaktivitet, jf. § 5 a. Ministeren fastsætter nærmere regler om klage over afgørelser i forbindelse med prøver og eksaminer, herunder om, at omprøve og ombedømmelse kan resultere i en lavere karakter.</p> <p><i>Stk. 2-5.--</i></p>	<p>6. I § 8 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke: »Stk. 2. Ministeren fastsætter regler om universitetets pligt til at fastsætte interne regler om tilmelding og framelding af studerende til uddannelsens fag og prøver ved de enkelte bachelor- og kandidatuddannelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, herunder eventuelle krav til studieaktivitet. Ministeren fastsætter desuden regler om tilmelding af bachelorstuderende til fag og prøver på kandidatuddannelse.«</p>
<p>§ 8. --</p> <p><i>Stk. 2.</i> Ministeren fastsætter regler om ekstra uddannelsesaktivitet, jf. § 4 a, stk. 1, herunder om kriterier for udvælgelse af studerende, der kan deltage i ekstra uddannelsesaktivitet, og om udstedelse af eksamensbeviser, der kan påføres udmærkelse og anerkendelse. Ministeren fastsætter desuden regler om udbud af enkeltfag, jf. § 4 a, stk. 2, herunder om kriterier for udvælgelse af elever, der kan deltage i enkeltfag.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Ministeren fastsætter regler om tilmelding og framelding af studerende til uddannelsens fag og prøver ved de enkelte bachelor- og kandidatuddannelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, herunder tilmelding af bachelorstuderende til fag og prøver på kandidatuddannelse.</p> <p><i>Stk. 4-5. -</i></p>	<p>7. § 8, <i>stk. 3</i>, ophæves. Stk. 2 bliver herefter stk. 3.</p>
<p>§ 19. Ministeren yder tilskud til universitetets undervisnings-, forsknings- og formidlingsvirksomhed og andre opgaver, som er henlagt til universitetet, jf. dog stk. 3 og 4.</p> <p><i>Stk. 2-12. --</i></p>	<p>8. I § 19, <i>stk. 1</i>, udgår »og 4«.</p>
<p>§ 19. --</p> <p><i>Stk. 2.</i> Tilskud til universitetets udbud af godkendte uddannelser i Danmark efter § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, og § 5 ydes ud fra takster på de årlige finanslove og antal årsstuderende samt eventuelt</p>	<p>9. I § 19, <i>stk. 2</i>, indsættes som 2. <i>pkt.</i>: »Ved uddannelser, hvor ministeren har fastlagt maksimumsrammer for tilgangen til uddannelsen, jf. § 4, stk. 5, fastsættes tilskuddet i overensstemmelse hermed.«</p>

<p>afsluttede studieforløb. <i>Stk. 3-12. --</i></p>	
<p>§ 19. -- <i>Stk. 2. --</i> <i>Stk. 3.</i> Ministeren yder ikke tilskud til universitetets udbud af supplerende uddannelsesaktivitet efter § 5 a. <i>Stk. 4-12. --</i></p>	<p>10. § 19, stk. 3, ophæves. Stk. 4-11 bliver herefter stk. 3-10.</p>
<p>§ 19. -- <i>Stk. 2-7. --</i> <i>Stk. 8.</i> Ministeren kan fastsætte regler for, hvilke studerende der kan udløse tilskud efter stk. 1, og for opgørelse af antal årstuderende. <i>Stk. 9-12. --</i></p>	<p>11. § 19, stk. 8, der bliver stk. 7, affattes således: »Stk. 7. Ministeren fastsætter regler om, hvilke studerende der kan udløse tilskud efter stk. 1 og for opgørelse af antal årstuderende, herunder at tilskuddet kan reduceres ved optag ud over en fastlagt maksimumsramme for tilgangen til uddannelsen, eller hvis uddannelsesaktiviteten i betydeligt omfang overskrider, hvad maksimumsrammen tilsiger.«</p>
<p>§ 19. -- <i>Stk. 2-10. --</i> <i>Stk. 11.</i> Ministeren fastsætter nærmere regler om administrationen af fripladser og stipendier efter stk. 10, herunder</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) om, hvilke udenlandske studerende der kan opnå fripladser og stipendium, 2) om, hvilke uddannelser der kan opnå friplads til, 3) om ansøgning og tildeling af friplads og stipendium, 4) om udbetaling af stipendium og 5) om ophør af friplads og stipendium som følge af manglende studieaktivitet eller tilbagekaldelse af tilsagn om friplads og stipendium, som følge af at tilsagnet er givet på et urigtigt grundlag. <p><i>Stk. 12. --</i></p>	<p>12. I § 19, stk. 11, der bliver stk. 10, ændres efter stk. 10« til: »efter stk. 9«.</p>
<p>§ 19. -- <i>Stk. 2-11.</i> <i>Stk. 12.</i> Ministeren fastsætter regler for tilskud til universitetets udbud af enkeltfag efter § 4 a, stk. 2, jf. stk. 4.</p>	<p>13. I § 19, stk. 12, der bliver stk. 11, ændres »stk. 4« til: »stk. 3«.</p>

<p>§ 26. Universitetet opkræver delvis betaling for deltagelse i undervisning og i prøver og anden bedømmelse, der indgår i eksamen, under deltidsuddannelse, hvortil der ydes delvis tilskud efter § 19, stk. 1, jf. dog § 26 a, og § 20, stk. 1. <i>Stk. 2-10. --</i></p>	<p>14. I § 26, <i>stk. 1</i>, udgår »§ 26 a, og«.</p>
<p>§ 26. -- <i>Stk. 2.</i> Universitetet skal opkræve fuld betaling for deltagelse i undervisning og i prøver og anden bedømmelse, der indgår i eksamen, under heltids- og deltidsuddannelse, i det omfang der ikke er ydet tilskud eller givet friplads til aktiviteten, jf. § 19, stk. 1, 8 og 10, og § 20, stk. 1. <i>Stk. 3-10. --</i></p>	<p>15. I § 26, <i>stk. 2</i>, ændres »§ 19, stk. 1, 8 og 10« til: »§ 19, stk. 1, 7 og 9«.</p>
<p>§ 26. -- <i>Stk. 2. --</i> <i>Stk. 3.</i> Universitetet afholder udgiften til supplerende uddannelsesaktivitet for danske borgere og for udenlandske borgere, der har krav på ligestilling med danske borgere, mens universitetet opkræver fuld betaling for udbud af denne aktivitet til øvrige udenlandske borgere. <i>Stk. 4-10. --</i></p>	<p>16. § 26, <i>stk. 3</i>, ophæves. <i>Stk. 4-10</i> bliver herefter <i>stk. 3-9</i>.</p>
<p>§ 26. -- <i>Stk. 2-6. --</i> <i>Stk. 7.</i> Universitetet udarbejder et beregningsgrundlag til brug ved fastsættelse af deltagerbetaling efter <i>stk. 1-6</i>. Deltagerbetalingen efter <i>stk. 1</i> og <i>6</i> må sammen med et eventuelt tilskud ikke overstige omkostningerne. Deltagerbetalingen efter <i>stk. 2</i> skal mindst svare til omkostningerne og udgør ved tildeling af delvis friplads efter § 19, <i>stk. 10</i>, differencen mellem værdien af den delvise friplads og tilskuddet efter § 19, <i>stk. 2</i>. <i>Stk. 8-10. --</i></p>	<p>17. I § 26, <i>stk. 7</i>, der bliver <i>stk. 6</i>, ændres »<i>stk. 1-6</i>« til: »<i>stk. 1-5</i>«, »<i>stk. 1</i> og <i>6</i>« ændres til: »<i>stk. 1</i> og <i>5</i>«, og »§ 19, <i>stk. 10</i>« ændres til: »§ 19, <i>stk. 9</i>«.</p>
<p>§ 26. -- <i>Stk. 2-9. --</i> <i>Stk. 10.</i> Ministeren kan fastsætte nærmere regler for udarbejdelse af beregningsgrundlag,</p>	<p>18. I § 26, <i>stk. 10</i>, der bliver <i>stk. 9</i>, ændres »<i>stk. 7</i>« til: »<i>stk. 6</i>«.</p>

jf. stk. 7.	
<p>§ 26 a. Ministeren refunderer deltagerbetalingen for studerende, der efter afsluttet bacheloruddannelse indskrives på eller er indskrevet på enkeltfag efter § 5, stk. 3. Det er en forudsætning for refusionen, at den studerende over for universitetet skriftligt kan dokumentere, at adgangskrav til en kandidatuddannelse er opfyldt efter gennemført og bestået enkeltfag.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Universitetet tilbagebetaler den deltagerbetaling, der er betalt for deltagelse i enkeltfag i perioden fra den 1. september 2014 til den 31. januar 2015, til studerende, som opfylder betingelserne i stk. 1.</p>	<p>19. § 26 a ophæves.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>I lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1147 af 23. oktober 2014, foretages følgende ændring:</p>
<p>§ 22. Uddannelses- og forskningsministeren fastsætter regler om uddannelserne, herunder om:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) -- 2) -- 3) -- 4) Adgang, indskrivning, orlov, prøver og eksamen, tilmelding til og afmelding fra prøver, bedømmelse og censorer. 5) -- 6) -- 7) -- <p><i>Stk. 2.</i> --</p>	<p>1. I § 22, <i>stk. 1, nr. 4</i>, udgår »tilmelding til og afmelding fra prøver,«.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 3</p> <p>I lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, jf. lovbekendtgørelse nr. 59 af 26. januar 2015, foretages følgende ændring:</p>
§ 10. Uddannelses- og forskningsministeren	

<p>fastsætter regler om:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Uddannelsernes indhold og varighed, herunder om tilmelding af studerende til uddannelseselementer og om tilmelding af bachelorstuderende til uddannelseselementer på en kandidatuddannelse.¹⁾ 2) -- 3) -- 4) -- 5) -- 6) -- 7) -- 8) -- <p>Stk. 2-5. --</p>	<p>1. I § 10 stk. 1, nr. 1, indsættes efter »tilmelding af studerende til uddannelseselementer«: », krav til studieaktivitet«.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 4</p> <p>I lov om maritime uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 660 16. maj 2015, foretages følgende ændring:</p>
<p>§ 12. Uddannelses- og forskningsministeren kan under iagttagelse af bindende internationale bestemmelser fastsætte regler om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) -- 2) -- 3) -- 4) eksamens- og prøveordninger, herunder tilmelding til og afmelding fra prøver, beskikkelse af censorer, samt vilkårene for, at den enkelte uddannelse kan anses for gennemført med tilfredsstillende resultat, 5) -- 6) -- <p>Stk. 2-3. --</p>	<p>1. I § 12, stk. 1, nr. 4, udgår »tilmelding til og afmelding fra prøver,«.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 5</p> <p>I lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, jf. lov nr. 1362 af 16. december 2014, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 12. Kulturministeren fastsætter nærmere reg-</p>	<p>1. § 12, stk.1, nr.1, affattes således:</p>

<p>ler om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) uddannelsernes niveau, indhold og varighed, herunder om tilmelding af studerende til uddannelseselementer, 2) -- 3) -- 4) -- 5) -- 6) -- 7) -- 8) -- 9) -- 10) -- <p><i>Stk. 2.--</i></p>	<p>»1) uddannelsernes niveau, indhold og varighed, herunder om en institutions pligt til at fastsætte interne regler om tilmelding og framelding af studerende til uddannelsens fag og prøver ved de enkelte uddannelser, herunder eventuelle krav til studieaktivitet«.</p>
<p>§ 12. Kulturministeren fastsætter nærmere regler om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) -- 2) eksaminer, prøver og bedømmelser, herunder om studerendes tilmelding til og afmelding fra disse, 3) -- 4) -- 5) -- 6) -- 7) -- 8) -- 9) -- 10) -- <p><i>Stk. 2.--</i></p>	<p>2. § 12, stk.1, nr. 2, ophæves. Nr. 3-10 bliver herefter nr. 2-9.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 6</p> <p><i>Stk. 1.</i> Loven træder i kraft den 1. juli 2016, jf. dog stk. 2 og 3.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Lovens § 1, nr. 1-4, 8, 10 og 12-19, træder i kraft den 1. september 2016 og har virkning for studerende, der optages på en kandidatuddannelse den 1. februar 2017 eller senere.</p> <p><i>Stk. 3.</i> De hidtidige regler, som er fastsat i medfør af universitetslovens § 8, stk. 3, og som ophæves ved denne lovs § 1, nr. 7, finder fortsat anvendelse, indtil universitetet har fastsat interne regler i medfør af universitetslovens § 8, stk. 2, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6. Uni-</p>

	<p>versitetet skal senest den 1. september 2017 have fastsat interne regler, inden for den ramme ministeren fastsætter i medfør af universitetslovens § 8, stk. 2, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6.</p> <p><i>Stk. 4.</i> De hidtidige regler, som er fastsat i medfør af lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, jf. § 12, stk. 1, nr. 1-2, og som henholdsvis ændres og ophæves ved denne lovs § 5, finder fortsat anvendelse, indtil de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet har fastsat interne regler i medfør af lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, jf. § 12, stk. 1, nr. 1, som affattet ved denne lovs § 5, nr. 1. Inden for den ramme ministeren fastsætter i medfør af lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, jf. § 12, stk. 1, nr. 1, som affattet ved denne lovs § 5, nr. 1, skal institutionerne have fastsat interne regler, der senest får virkning fra den 1. september 2017.</p>
--	---